

Budapestre vonatkozó újsághírek

Osztályozás

362.7

Szerző:

Cím:

Kevesebb a gyermekbűnözők száma, mint az elmúlt években

Forrás:

Az Újság

Hely:

Idő:

"1925"

Személy:

*Bn**1925. 1. 10.*

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Kevesebb a gyermekbűnözők száma, mint az elmúlt esztendőben.

Csavargó fiúk és rossz utra tért kiskorú leányok. — Fel kell állítani a megszüntetett menhelyet. Szaporodik az elzüllött középosztályu gyermekek száma.

Beszélgetés Geguss Dániel főtanácsossal, aki a rendőri gyermekbiróságot vezeti.

— Ki van lenn a gyerekek közül? — kérdezi Geguss Dániel rendőrfőtanácsos egyik hivatali tisztjét olyan hangon, mintha az apa érdeklődne gyermeke után.

— Egy fiú és egy leány — hangzik a felelet. — A fiú már másodszor van itt, a lányt az anyja hozta be...

A fiú, aki ezen a napon a rendőri gyermekbiróság őrizetében van, 12 esztendő, lakatosinas. Másodszor szökött meg a gazdájától. Ezúttal bizonyos pénzeket is elsikkasztott, elkártyázott, elmulatott. A lány 14 éves. Az anyja azzal az indokolással adta át a rendőröknek, hogy otthon nem bír vele rettenetes csavargó természetűe miatt s csupa bűnös hajlama van, mint a rossz lángoknak... Egész napokat és éjszakákat tölt az utcán...

A rendőrfőtanácsos boldogan állapítja meg, hogy ez a nap is gyenge eredményeket hozott, de így van ez mostanában, csaknem mindig...

Geguss Dániel maga jár el a razziákra, a pesti nyomortanyákon úgy ismerik, mint egy főságos angyalt, a gyerekek nem félnek tőle, sőt a gyerekek örülnek neki, mert még ajándékot is visz nekik olykor. Most is boldogan meséli, hogy egy hollandus lelkész és egy hollandus képviselő járt vele az elmúlt hetekben a „Tripolisz”-ban és mindenütt, ahol a pesti szegénység lakik és úgy megesezt a szívük a

szegény pesti koldusokon, hogy egy csomó szeretetadományt ígértek be, melyet nem-sokára el is küldenek.

A HALÁLOZÁSI ARÁNYSZÁM SZÖRNYEN MEGNŐVEKEDETT.

Ez a gyermekbiróság tulajdonképpen egy nagy elosztóhivatal. Itélkezni csak apróbb kihágásokban szokott a gyerekek felett, a komolyabb bűnözőket átadja a törvényszéki gyermekbiróságnak, ahol azok a rendőrség bünyogi osztályától átkerült kiskorú bűnösökkel találkozhatnak. Nem is az a főfeladatuk, hogy ítélkezzenek, hanem hogy megjavítsák a züllött, elromlott, csavargó, munkakerülő és rossz utra tért gyerekeket. Egy rendőrségi döntés ez, melyet innen irányítanak rettentő türelemmel, borzasztó megértéssel és szeretettel, ami fölé a rendőruniformis rúsgót és igazságszolgáltatást parancsol.

Most fejezzük be az 1924. év utolsó hónapjának statisztikáját. Egészen bizonyos, hogy az eddigiekhez viszonyítva az élénk került bűnös gyermekek arányszáma megfogyott. Ez az apadás azonban — sajnos — csak látványos. Nem is lehet másképp, mert az általános nyomor folyton nő és a nyomorral kapcsolatosan általában növekszik a gyermek-züllés.

Igy kezdi Geguss Dániel rendőrfőtanácsos a

beszélgetést Az Újság munkatársával, majd a következőket mondja:

— A külvárosokban, az angyalföldi részeken, a baraklakásokban, a Grassalkovich-utca tájékán szörnyű katasztrófákat okoz a tél. Emberileg szinte elképzelhetetlen, hogy mi van itt, elég ha annyit mondunk, hogy a nyomorképek, melyekről a lapok gyakran beszámolnak — ezerszeresen hatványozódtak.

— Talán azért is van, hogy a gyermekbűnösök statisztikája csökkenést mutat, mert a halálozási arányszám is nagy mértékben megnövekedett. A „Tripolisz”-ban például naponta 4—5 gyermek pusztul el a nyomorúságban és a nélkülözésben.

— Egy szomorú jelenség jellemzi a mai viszonyokat, amit eddig sohasem tapasztaltunk s ami az utolsó idők rendkívül szomorú jelensége. A mai erkölcsre és a társadalom teljes lezüllésére mutat az, hogy tudniillik nagyon sok gyermeket láttam a saját szememmel és több jelentést is kaptam arról, hogy az egészen fiatalok, 4—6 esztendősi fiúk és lányok rendkívül hajlamosak lettek a különböző perverzításokra. Angyalföldön, Tripoliszban, a Lenkei-úti barakban tapasztaltunk főképp ilyen beteges jelenségeket, de mindenütt másutt is, ahol összezsupfolva laknak a gyerekek a felnőttekkel.

— Legutóbb kérdőre vontam egy 5 éves lányt és egy hasonló korú kislányt, akiket ittenértünk egy ilyen esetben:

— Mit csináltak? ... — kérdeztem.

— Semmit! — mondták naiv arccal, egy sít tulságosan megszeppenve. — Nem csináltunk mi semmi rosszat! ...

— De hiszen a saját szememmel láttam, hogy mit csináltak! — faggattam őket rább.

Akkor előadták, hogy ők „ezt a dolgot” naggyoktól látták, hát azért utánozták et...

— A szülőket figyelmeztettük az esetre, de szülők kijelentették, hogy nem tudják megadályozni a dolgot, mert ők egész nap munkában vannak s nem tudnak felügyelni a gyerekekre.

Beidézttük, megfengítettük a szülőket is,

meg a gyerekeket is. Nem sok haszna van az egésznek, mert ezek a szerencsétlen emberek valóban nem érnek rá, hogy gyermekeik nevelésével törődjenek...

A KISKORU BŰNÖZŐ LÁNYOK A KENYÉRTÉRTERNEK ROSSZ UTRA.

— A gyerekekre nézve ugyanis legveszedelmesebb a környezet, amelyben él — hangzik tovább a felvilágosítás. A legfontosabb feladat volna, hogy a rossz utra tért gyerekeket új életviszonyok közé szoktassuk, de erre alig van módunk nekünk is, meg a bíróságnak is. A bíróságnak sem tudja hová tenni az elébe állított kiskorú vádlottat, s így nagyon gyakori eset, hogy 4—5 nap múlva megint csak hozzájuk kerül a kis bűnös, mert a rendőr ismét elfogja csavargás közben. A lányok számára egyálta-

lán nincs intézmény, ahol javítómunkára foghatnák őket. Van egy ilyen átmeneti otthonuk Rákospalotán, de ez állandóan zsufolva van és nagyon nehéz hozzáférni.

— A kiskora bűnöző lányok legnagyobb részét az éjszakai razziákon, a hotelekben és találkahelyeken fogdossák össze a felnőttekkel együtt, s majdnem mindegyiknek egy mentsége van:

— A kengér miatt teszem! . . .

Tizennégy-tizenöt éves lányok ezek. Naponta ide kerül egy-kettő. Inkább a társadalom alacsonyabb rétegéből valók, de akad közöttük jó polgári családból való, sőt előkelő urilányka is. Az ilyen erkölcsrendészeti razziák alkalmából előállított kiskora lányok legnagyobb része már komoly beteg, ugyhogy kórházba kerülnek. Mikor gyógyultan visszajönnek hozzánk, könyörögnek, hogy vegyük fel őket a rendőri felügyelet alatt álló lányok közé.

— Természetesen szabályank értelmében ez csak a 18 éven felülieknél lehetséges, és mi minden esetben megpróbáljuk őket munkára adni. Munkahelyeiken aztán megfigyelés és felügyelet alatt állanak (4 detektív és egy kirendelt tanítónő ügyel fel a magaviseletükre) és csak a legvégső esetben kerül arra sor, amihez külön főkapitányi engedély szükséges, hogy mint kiskorúakat rendőri lappal látják el őket. Ezek azonban már csak a folytonosan visszaeső, menhetetlen és javíthatatlan bűnözők, akikre hiába is pazarolnánk az erőnket és az energiánkat . . .

A KÖZÉPOSZTÁLYBAN NÖVEKSZIK A ZÜLLÖTT GYERMEKEK SZÁMA.

— Szintén jellemző tünet, hogy azt tapasztaljuk, ami a középosztály nyomorával van összefüggésben — a középosztályban növekszik a züllött gyermekek száma. Egyébként az elmúlt év első hat hónapjának statisztikája a következőket mondja:

A budapesti rendőri gyermekbiróság elé került kihágás miatt:

1924 január—június hónapokban 2931 gyermek, ebből 583 leány.

— A bírósághoz átküldtünk 583 gyermeket (170 leány), nem küldtünk át, csupán feljeltünk a bíróságnál 224 gyermeket (65 leány).

Hónapok szerint a kimutatás a következő: Előállítottak:

1924 januárban	431	gyermeket,	ebből	150	csavargásért
1924 februárban	506	"	"	76	"
1924 márciusban	607	"	"	144	"
1924 áprilisban	434	"	"	101	"
1924 májusban	444	"	"	124	"
1924 júniusban	509	"	"	156	"

Az év második felében valamivel kevesebb lett az előállítottak száma, mert az 1923-as év első felében 3384 előállítás történt, a második felében pedig csak 3065 előállítás. Ennek az az oka, hogy főleg a tavaszi és nyári hónapokban legnagyobb a forgalmunk, amint az a fenti statisztikából is kiderül, ahol a csavargásért előállítottak száma a nyári hónapok felé automatikusan növekedik . . .

Egy gyönyörű terve van Geguss Dániel rendőrfőtanácsosnak, akinek a rendőri gyermekbiróság munkájában Szimon István dr. segítkezik.

Rendőrségi gyermekmenhelyet akar létesíteni, amelynek főcélja, hogy a kiskora bűnösök egy pillanatig se legyenek a megrogzított gonosztevők társaságában, aminek pedig az egyes rendőrőrszobákban és kerületi fogdáknak állapotában ki vannak téve.

Egy-egy ilyen rendőrőrszobában eltöltött éjszaka, közös őrizetben a nagykorú bűnösöket, többet árt a gyermeknek, mint bármi más a világon.

Sándor László főkapitánysága alatt ez a rendőrségi gyermekmenhely már el is készült, be is volt rendezve — egy kaszánya elsőemeleti traktusán.

De jött a forradalom és elseperte. Akkoriban más gondjuk és dolguk volt az embereknek, minthogy ilyesmivel foglalkozzanak.

Geguss Dániel rendőrfőtanácsos most előről kezdi el újból a munkát, hogy ismét ilyen menhelyet állítsanak fel. Közben különféle akciókkal egy-egy kis pénzt gyűjt össze, hogy segítségére lehessen azoknak, akiket esetleg pénzzel meg lehet menteni a tisztességes munkának, az emberiségnek és a dolgozó társadalomnak . . .

— Kimondhatatlan az a vergődés és az a lélküzdelem, amelyben a tisztviselők élnek és előtűnik is, akik között vagyunk, probléma az, hogy már eddig is horribilisan felhalmozódott adósságaik és csekély jövedelmeik mellett miből élnek. Az ezelőtt háromnegyed évvel beigért fizetésrendezés még mindig késik; a TÉBE által állandóan engedélyezett segélyekkel emelkedett fizetések valójában fizetésredukciót jelentenek, amely legjobban kivülóglik abból, hogy amíg 1924 januárjában egy körülbelül 8 év óta szolgáló tisztviselőnek a 707.507 K biológiai létminimummal szemben 540.000 K fizetése volt, ma a 3.373.565 K biológiai létminimummal szemben 2.900.000 K fizetése van, ami tehát a tavalyi 167.000 K mínusszal szemben ma 473.000 K mínuszt jelent.

— Ha ehhez még hozzávesszük azt, hogy azóta a különmunkadíjakat eltörölték, amelyek azelőtt a fizetéseknek egy tetemes részét képezték, a beszerzési csoportokat megszüntették, amelyek révén viszont elvélve — bár nem sokkal kedvezőbb áron, de mégis hitelezés útján — fedezhették a tisztviselők egyes szükségleteiket és végül kalkulálva azt a többletet, amellyel az ebédük árát többbizben lényegesen emelték, akkor még a tájékozatlanok és laikusok előtt is nyilvánvaló, hogy a pénzügyi tisztviselők minden más munkakategóriával szemben igen tetemes jövedelemredukcióban részesültek akkor, amidőn hivatalos statisztikai kimutatások alapján a közszükségleti cikkek és egyéb szükségletek áraiban állandóan fokozódó emelkedések történtek. Elképzelhetetlen nyomorral küzdenek a tisztviselők, a szó igaz értelmében éheznek és egyéb más téren is nélkülöznek, havi 200.000 koronát kitevő ebédjegyeiket sem tudják kiváltani; családjuk, gyermekeik teljesen le vannak rongyolódva. Ha a TÉBE, illetve a bankok részéről a helyzet szánására sürgősen megfelelő gyökeres intézkedés nem történik, akkor igen súlyos következményekkel lehet számolni.

— Már több akciót indítottunk a munkanélküliség enyhítése céljából is. Ezek az akciók, amelyek részint a bankok, részint pedig a kormány és az egyes szakminiszterek felé voltak irányítva, semmiféle intézkedést nem eredményeztek, noha éppen a tisztviselői kategória az, amelynek elhelyezkedése a mai súlyos időben majdnem lehetetlen. Eppen ezért fokozottabban mértékben volna kötelessége az említett köröknek odahatni, hogy ez a kérdés mielőbb megfelelő megoldást nyerjen.

— A szombaton megtartandó munkanélküli értekezletnek is az a célja, hogy megbeszélje a teendőket és hozandó határozati javaslatunkat, amelyben gyors segítséget és intézkedést kérünk, a kormányhoz juttassuk.